2025/2296

19.11.2025

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/2296,

4. november 2025,

millega kinnitatakse Ukraina rahastu Ukraina kava kohase laenutoetuse viienda osamakse maksmise tingimuste rahuldavat täitmist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu, ([1]) eriti selle artikli 26 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ukraina rahastu (edaspidi „rahastu“) I samba raames antakse Ukrainale aastatel 2024–2027 tagastamatu toetuse ja laenuna kuni 38 270 000 000 eurot rahalist toetust. I samba raames eraldatakse rahalisi vahendeid peamiselt Ukraina rahastu Ukraina kava (edaspidi „kava“) alusel. Kavas on esitatud Ukraina reformi- ja investeerimiskava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, mis on seotud rahastamisega rahastu I samba raames.

(2) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikliga 19 võttis nõukogu vastu rakendusotsuse (EL) 2024/1447, ([2]) millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang. Kava seire ja elluviimise ajakava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, mis on seotud rahastamisega rahastu I samba raames, on esitatud nimetatud rakendusotsuse lisas. Ukraina tegi 7. augustil 2025 kava muutmise ettepanekud, kuna kava ei olnud objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatavas osas ellu viia. Komisjoni hinnang nendele muutmisettepanekutele kiideti heaks nõukogu rakendusotsusega (EL) 2025/2157, ([3]) millega muudeti vastavalt ka kava.

(3) Kavale rakendusotsusega (EL) 2024/1447 kättesaadavaks tehtavate rahaliste vahendite kogusumma on 32 270 000 000 eurot, millest antakse 5 270 000 000 eurot tagastamatu rahalise toetusena ja kuni 27 000 000 000 eurot laenuna.

(4) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artiklitega 24 ja 25 on Ukrainale tehtud kättesaadavaks 6 000 000 000 eurot erakorralise sildrahastamisena ja 1 890 000 000 eurot eelmaksetena, mis moodustab 7 % laenutoetusest, mida Ukrainal on õigus Ukraina kava alusel saada.

(5) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 4 on Ukrainale kava nelja esimese osamaksena välja makstud 14 763 204 463 eurot, millest on tagastamatu rahalise toetusena välja makstud 3 400 000 000 eurot ja laenudena 11 363 204 463 eurot. Kooskõlas liidu ja Ukraina vahel määruse (EL) 2024/792 artikli 22 kohaselt sõlmitud laenulepinguga kasutati neljast esimesest osamaksest 855 294 959 eurot laenu eelmaksete tasaarvestamiseks.

([1]) ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).
([3]) Nõukogu 17. oktoobri 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/2157, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

(6) Vastavalt määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikele 2 esitas Ukraina 9. septembril 2025 igakülgselt põhjendatud taotluse laenutoetuse neljanda ja viienda osamakse osaliseks väljamaksmiseks summas 1 949 400 399 eurot. Taotlusele oli lisatud terve rida dokumente, mis tõendavad neljanda osamakse ühe vahe-eesmärgi ja viienda osamakse üheksa vahe-eesmärgi rahuldavat täitmist, ning kõik muud dokumendid, mida nõutakse raamlepingu artikli 12, rahastamislepingu artikli 5 ning liidu ja Ukraina vahel sõlmitud laenulepingu artikli 6 alusel vastavalt määruse (EL) 2024/792 artiklitele 9, 10 ja 22. Nagu on märgitud nõukogu rakendusotsuses (EL) 2025/1799, ([4]) on komisjon andnud positiivse hinnangu neljanda osamakse jaoks nõutavast 16 vahe-eesmärgist 13 rahuldavale täitmisele. Vastavalt määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikele 5 on negatiivse hinnangu saanud kolmele vahe-eesmärgile vastav summa jäetud välja maksmata. Välja maksmata jäetud summa saab maksta välja alles siis, kui Ukraina on järgnevas maksetaotluses igakülgselt põhjendanud, et ta on võtnud asjaomaste kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkide rahuldavaks täitmiseks vajalikud meetmed.

(7) Ukraina viimase taotluse aluseks olevad kümme vahe-eesmärki on seotud mitmesuguste reformidega, mis on esitatud kava peatükkides, mis käsitlevad kohtusüsteemi, korruptsiooni- ja rahapesuvastast võitlust, finantsturge, inimkapitali, ettevõtlust, keskkonda, detsentraliseerimist ja regionaalpoliitikat, energeetikasektorit, kriitilise tähtsusega toorainete haldamist, rohepööret ja keskkonnakaitset. Eelkõige on jõustunud vara tagasivõitmise ja haldamise ametit ja kutseharidust käsitlevad õigusaktid. Vastu on võetud viivislaenude probleemi lahendamise strateegia, resolutsioon sotsiaalteenuste ostmise kohta riigieelarve vahendite arvelt ning resolutsioon VKEde strateegia ja selle rakendamise tegevuskava heakskiitmise kohta. Omavalitsustele juriidilise isiku staatuse andmiseks vajalike meetmete uuring on heaks kiidetud ja avaldatud. Ukraina on vastu võtnud ka taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava. On avaldatud kriitilise toorme kaevandamise investeerimisprojektide register. Ukraina on algatanud ja avaldanud ka rahvusvahelise hanke, mis põhineb toodete jagamise näidislepingul. Kehtivate õigusaktide kohaldamisalasse kuuluvate rajatiste kohustuslik seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteem on taastatud.

(8) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 3 hindas komisjon üksikasjalikult Ukraina taotlust ja andis positiivse hinnangu neljanda osamakse jaoks vajalikust kahest vahe-eesmärgist ühe vahe-eesmärgi ning viienda osamakse jaoks vajalikust 11 vahe-eesmärgist üheksa rahuldava täitmise kohta, nagu on kirjeldatud käesoleva otsuse lisas. Kõnealune positiivne hinnang puudutab kava rakendamist. Töö Ukraina õigusaktide vastavusse viimiseks liidu õigustikuga jätkub ELiga ühinemise protsessi käigus.

(9) Lisaks ei ole Ukraina komisjoni hinnangul tagasi pööranud ühtegi meedet, mis on seotud vahe-eesmärkidega, mille Ukraina oli varem rahuldavalt täitnud.

(10) Komisjoni hinnangul täidab Ukraina lisaks jätkuvalt määruse (EL) 2024/792 artiklis 5 sätestatud liidu toetuse eeltingimust. Eelkõige jätkab Ukraina tulemuslike demokraatlike mehhanismide, sealhulgas parlamentaarse mitmeparteisüsteemi ja õigusriigi järgimist ja austamist, ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamise.

(11) Seepärast tuleks käesoleva otsusega kinnitada, et kava neljanda osamakse puhul kahest vahe-eesmärgist ühe ja viienda osamakse puhul 11 vahe-eesmärgist üheksa asjakohased tingimused on rahuldavalt täidetud.

(12) Võttes arvesse Ukraina rasket finantsolukorda, on äärmiselt oluline rahalised vahendid võimalikult kiiresti välja maksta. Arvestades olukorra kiireloomulisust tuleks protsessi kiirendada, mistõttu peaks käesolev otsus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval ning seda tuleks kohaldada alates selle vastuvõtmise päevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

([4]) Nõukogu 8. augusti 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/1799, millega kinnitatakse Ukraina rahastu Ukraina kava kohase laenutoetuse neljanda osamakse maksmise tingimuste rahuldavat täitmist (ELT L, 2025/1799, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1799/oj).

Artikkel 1

Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 kohase komisjoni hinnanguga, mis on lisatud käesolevale otsusele, kinnitatakse, et asjaomased tingimused laenutoetuse neljanda ja viienda osamakse osaliseks tasumiseks summas 1 949 400 399 eurot, millest 597 494 240 eurot kuulub neljanda osamakse alla ja 1 351 906 159 eurot viienda osamakse alla, on rahuldavalt täidetud.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates selle vastuvõtmise kuupäevast.

Brüssel, 4. november 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

L. AAGAARD

LISA

Ukraina rahastu Ukraina kava kohase laenutoetuse viienda osamaksega seotud vahe-eesmärkide rahuldava täitmise hinnang

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Ukraina esitas 9. septembril 2025 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määruse (EL) 2024/792 (millega luuakse Ukraina rahastu) ([1]) artikliga 26 taotluse Ukraina kava viienda osamakse osaliseks väljamaksmiseks. Koos maksetaotlusega esitas Ukraina tõendid, millest nähtub, et nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsuse (EL) 2024/1447 (millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang ja mida on muudetud nõukogu 17. oktoobri 2025. aasta rakendusotsusega (EL) 2025/2157 ([2])) lisas (edaspidi „nõukogu rakendusotsuse lisa“) ette nähtud 10 vahe-eesmärki on rahuldavalt täidetud. Neist kümnest vahe-eesmärgist on üks kava neljanda osamakse vahe-eesmärk. Üks kümnest vahe-eesmärgist on kava neljanda osamakse täitmata vahe-eesmärk.

Ukraina esitatud teabe põhjal loetakse 10 vahe-eesmärki rahuldavalt täidetuks.

4. peatüki raames on jõustunud õigusakt, millega reformitakse vara tagasivõitmise ja haldamise ametit.

Finantsturge käsitleva **5. peatüki** raames on võetud vastu viivislaenude probleemi lahendamise strateegia.

Inimkapitali käsitleva **7. peatüki** raames on jõustunud kutseharidust käsitlevad õigusaktid ja vastu on võetud sotsiaalteenuste hankeid käsitlev resolutsioon.

Ettevõtluskeskkonda käsitleva **8. peatük**i raames on vastu võetud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) strateegia ja selle rakendamise tegevuskava.

Detsentraliseerimist ja regionaalpoliitikat käsitleva **9. peatüki** raames on heaks kiidetud uuring meetmete kohta, mis on vajalikud omavalitsustele juriidilise isiku staatuse andmiseks, ning see uuring on avaldatud Ukraina kogukondade ja territooriumide arendamise ministeeriumi ametlikul veebisaidil.

Energiasektorit käsitleva **10. peatüki** raames on vastu võetud taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava.

Kriitilise tähtsusega toorainete haldamist käsitleva **13. peatüki** raames on avaldatud kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide register ning algatatud ja avaldatud toodete jagamise lepingu (PSA) rahvusvaheline hange.

Rohepööret ja keskkonnakaitset käsitleva **15. peatüki** raames on taastatud kohustuslik seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteem.

Vahe-eesmärk 4.7

Vahe-eesmärgi nimetus: vara tagasivõitmise ja haldamise ameti reformi käsitleva seaduse jõustumine
Seotud reform/investeering: 2. reform. Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 4.7 nõuet järgmiselt: *„Vara tagasivõitmise ja haldamise ameti reformi käsitleva seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele:* — *ameti juhi läbipaistev ja tulemuspõhine valikumenetlus, sealhulgas usaldusväärsuse ja professionaalsuse usutav kontroll;*

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Nõukogu 17. oktoobri 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/2157, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

— *sõltumatu väline tulemuslikkuse hindamise süsteem;*

— *asutuse kontrolli all olevate arestitud varade haldamise ja müügi läbipaistev kord*.“

Vahe-eesmärk 4.7 on 4. peatüki (võitlus korruptsiooni ja rahapesu vastu) 2. reformi rakendamise neljast vahe-eesmärgist kolmas. Sellele eelnesid vahe-eesmärk 4.4 (muudetud kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku jõustumine) ja vahe-eesmärk 4.6 (aastateks 2023–2025 ette nähtud vara tagasivõitmise strateegia rakendamise tegevuskava vastuvõtmine), millele anti 2024. aasta kolmandas kvartalis positiivne hinnang. Sellele järgneb vahe-eesmärk 4.5 (mis tuleb täita 2026. aasta teiseks kvartaliks), milleks on uue korruptsioonivastase strateegia ja riikliku korruptsioonivastase programmi vastuvõtmine 2025. aasta järgseks perioodiks.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia Ukraina 18. juuni 2025. aasta seadusest nr 4503-IX, *„mis käsitleb korruptsioonist ja muudest kuritegudest tulenevate varade avastamise, uurimise ja haldamise riiklikku ametit käsitleva Ukraina seaduse nr 4503-IX muudatusi, mis käsitlevad korruptsioonist ja muudest kuritegudest tulenevate varade avastamise, uurimise ja haldamisega tegeleva Ukraina riikliku ameti institutsioonilise suutlikkuse tugevdamist ning varahaldusmehhanismide parandamist“*.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 4.7 olulisi elemente.

4. peatüki (võitlus korruptsiooni ja rahapesu vastu) 2. reformi eesmärk on tugevdada peamisi korruptsioonivastaseid institutsioone ja kiirendada kriminaalmenetlust, et suurendada nende tõhusust, sealhulgas suurkorruptsiooni juhtumite puhul. Reformiga käsitletakse ka puudusi, mis on seotud vara tagasivõitmise ja haldamisega institutsioonilisel ja menetlustasandil. Selleks võttis Ukraina parlament 18. juunil 2025. aastal vastu seaduse nr 4503-IX. Seadusega parendatakse mitmel moel vara tagasivõitmise ja haldamise ameti (edaspidi „amet“) juhtimist ja toimimist. Seadus jõustus 30. juulil 2025.

Seadusega nähakse ette ameti juhi läbipaistev ja tulemuspõhine valikumenetlus, sealhulgas usaldusväärsuse ja professionaalsuse usutav kontroll. See hõlmab kvalifikatsiooni ja usaldusväärsuse nõudeid ning ametikohale mittekvalifitseerumise kriteeriume. Kvalifikatsiooninõuded hõlmavad kõrgemat õigus- või majandusharidust ning vähemalt viieaastast asjakohast töökogemust. Seaduses on sätestatud ameti juhi valimise konkursikomisjoni koosseis. Kolm kuuest konkursikomisjoni liikmest nimetab ametisse Ukraina ministrite kabinet omal äranägemisel, ülejäänud kolm nimetab ta ametisse kandidaatide ühisnimekirjast, toetudes rahvusvaheliste rahastajate ettepanekutele. Konkursikomisjon kinnitab kandidaatide pädevuse ja usaldusväärsuse hindamise metoodika ja avaldab selle. Ameti juht nimetatakse ametisse viieks aastaks ja ta võib sellel ametikohal olla ainult ühel järjestikusel ametiajal.

Seadusega kehtestatakse sõltumatu välise tulemuslikkuse hindamise süsteem. Seaduses on sätestatud, et ameti tõhususe sõltumatu välishindamine (audit) viiakse läbi üks aasta pärast uue juhi ametisse nimetamist, seejärel teist korda kolm aastat pärast ametisse nimetamist. Välishindamiskomisjon koosneb kolmest liikmest, kelle Ukraina ministrite kabinet nimetab ametisse rahvusvaheliste organisatsioonide ettepanekute alusel. Seaduses on sätestatud hindamiskomisjoni liikmete sobivuskriteeriumid ja sätestatud, et liikmed peavad tegutsema sõltumatult. Hindamiskomisjonil on juurdepääs ameti valduses olevatele dokumentidele ja ta võib ka nõuda, et teised asutused annaksid neile nende tööks vajalikku teavet. Hindamiskomisjon esitab põhjendatud järelduse ameti tegevuse tulemuslikkuse kohta ning soovitused ameti töös kindlaks tehtud puuduste kõrvaldamiseks ja selle tegevuse tõhustamiseks.

Seadusega tehakse mitu täiustust arestitud vara haldamise ja müügi korras. Selles on sätestatud varade arestimise ja ametile üleandmise, varade hindamise ja hoiustamise üldpõhimõtted.

Seadusega volitatakse ametit vara haldama, et säilitada selle majanduslik väärtus ja vältida sellise vara kahjustamise või kaotsimineku ohtu. Seaduses on sätestatud varahaldurite õigused ja kohustused ning nähakse ette, et amet peab koostama varahalduskava ameti juhtkonnale üle antud varade kohta. Seadus sisaldab erisätteid teatavate varaliikide, näiteks sularaha, väärtpaberite ja kinnisvara haldamise kohta. Seadusega kehtestatakse ka sätted arestitud vara müümiseks digitaalses kaubandussüsteemis korraldatavate enampakkumiste kaudu.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 5.4

Vahe-eesmärgi nimetus: viivislaenude probleemi lahendamise strateegia vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 3. reform. Viivislaenude probleemi lahendamise parandamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 5.4 nõuet järgmiselt:

„*Viivislaenude probleemi lahendamise strateegia vastuvõtmine kooskõlas asjaomaste ELi tavadega. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele:*

— *usaldatavusnõuete tugevdamine viivislaenude kajastamiseks ja lahendamiseks;*

— *viivislaene käsitlevate andmete ja muude asjaomaste turuandmete vahetamine finantseerimisasutuste ja riigiasutuste vahel, et parandada viivislaenude probleemi lahendamist;*

— *võimalike takistuste läbivaatamine ja meetmete väljatöötamine viivislaenude restruktureerimise ja lahendamise raamistiku parandamiseks*.“

Vahe-eesmärk 5.4 on esimene vahe-eesmärk 5. peatüki (finantsturud) 3. reformi rakendamisel. Sellele järgneb vahe-eesmärk 5.5 (tähtajaga 2026. aasta 1. kvartal), mis käsitleb õigusaktide jõustumist viivislaenude probleemi lahendamise parandamiseks.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) 6. juuni 2024. aasta *laenuandmise arengustrateegia* koopia.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 5.4 olulisi elemente.

5. peatrüki (finantsturud) 3. reformi eesmärk on parandada viivislaenude probleemi lahendamist. Selleks võttis Ukraina finantsstabiilsuse nõukogu 6. juunil 2024 vastu laenuandmise arengustrateegia.

Strateegia eesmärk on kehtestada laenuandmise hõlbustamiseks õigusraamistik, mis hõlmab kindlaksmääratud meetmeid ja rakendamise ajakava, mille eesmärk on parandada viivislaenude probleemi lahendamist kooskõlas asjakohaste ELi tavadega, näiteks maksejõuetust ja võlgade sissenõudmist käsitlevate tavadega.

Eelkõige kirjeldatakse strateegias meetmeid, mille eesmärk on tugevdada usaldatavusnõudeid viivislaenude äratundmiseks ja lahendamiseks. See hõlmab viivislaenude määratluse täpsustamist, et eristada viivislaene ebatõenäoliselt laekuvatest varadest ning laiendada viivislaenu määratlust langenud väärtusega vara suhtes, mis ei ole ametlikult maksmata. Lisameetmed hõlmavad pankade kohustuse taastamist ajakohastada ja esitada viivislaenude haldamise ja lahendamise strateegiaid.

Strateegia hõlmab ka meetmeid viivislaenudega seotud andmete ja muu asjakohase turuteabe vahetamise parandamiseks finantsasutuste ja riigiasutuste vahel, et parandada viivislaenude probleemi lahendamist. Need hõlmavad Ukraina keskpanga krediidiregistri funktsioonide laiendamist, pankade ja muude finantsturu osaliste juurdepääsu laiendamist riiklikele elektroonilistele teaberessurssidele, ettepanekute väljatöötamist viivislaenude müügiga seotud teabevahetuse parandamiseks ja sellega seotud juurdepääsueeskirju. Kõik need meetmed peaksid parandama viivislaenude probleemi lahendamist.

Lisaks nähakse strateegiaga ette õiguslike ja menetluslike tõkete läbivaatamine ning meetmed viivislaenude restruktureerimise ja lahendamise raamistiku parandamiseks. See hõlmab viivislaenude probleemi lahendamisega seotud õigusaktide parandamist, eelkõige muudatusi Ukraina maksejõuetusmenetluste seadustikus, et tõhustada pankrotihaldurite valimist ja järelevalvet nende üle, parandada pankrotivara müügi enampakkumismenetlusi ning viia need kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1023 ([1]) (mis käsitleb ennetavat saneerimist) põhimõtetega. Lisameetmetega tuleks kehtestada kaitsemeetmed pettuse ja lubamatu mõjutamise vastu maksejõuetusmenetlustes, tõhustada finantsalase restruktureerimise ja võlgade kustutamise õigusraamistikku ning parandada võlgade sissenõudmise ja kohtuvälise täitmisele pööramise reguleerimist.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 7.1

Vahe-eesmärgi nimetus: kutseharidust käsitlevate õigusaktide jõustumine

Seotud reform/investeering: 1. reform. Kutsehariduse parandamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 7.1 nõuet järgmiselt:

„Ukraina „kutseharidusseaduse“ jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele:

— *õiglaste toimimiseeskirjade sõnastamine haridusteenuste turul kutsehariduse valdkonnas tegutsevatele haridusasutustele;*

— *haridusasutuste institutsiooniline suutlikkuse suurendamine formaalse ja mitteformaalse kutsehariduse pakkumiseks;*

— *kutseharidusasutuste, riiklike/kohalike ja rahvusvaheliste sidusrühmade vaheliste suhete selge sõnastamine inimkapitali kestliku arengu tagamiseks Ukrainas*.“

Vahe-eesmärk 7.1 on 7. peatüki (inimkapital) 1. reformi elluviimise ainus vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia Ukraina 21. augusti 2025. aasta *kutseharidusseadusest* nr 4575-IX.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (saneerimise ja maksejõuetuse direktiiv) (ELT L 172, 26.6.2019, lk 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj).

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 7.1 olulisi elemente.

7. peatüki (inimkapital) 1. reformi eesmärk on parandada üleminekut tööturule pärast kutsehariduse omandamist, toetada Ukraina taastumist ja parandada kutsehariduse süsteemi kvaliteeti. Selleks võttis Ukraina parlament 21. augustil 2025 vastu seaduse nr 4575-IX kutsehariduse kohta, mis jõustus 12. septembril 2025.

Seaduses on sätestatud õiglased eeskirjad ja kriteeriumid kutseharidus- ja -õppe üksuste toimimiseks ning selged menetlused õpilastele kvalifikatsioonide andmiseks. Eelkõige kehtestatakse sellega sisemine ja väline kvaliteeditagamise süsteem, et jälgida haridusteenuseid. Sellega seoses peavad kutseharidus- ja -õppe üksused järgima: i)õppetöö korraldamisel litsentsimise kriteeriume ja ii) uusi standardeid, sealhulgas seoses peamiste õpitulemuste ja Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) summaga, mida on vaja hariduskvalifikatsiooni omandamiseks.

Kutseharidus- ja -õppe süsteemi organisatsioonilise ja õigusliku seisundi reformimise abil parandatakse seadusega süsteemi üldist institutsioonilist raamistikku ning nii formaalset kui ka informaalset haridust andvate kutseharidus- ja -õppe üksuste institutsioonilist suutlikkust. Näiteks suurendatakse seadusega kutseharidus- ja -õppe üksuste finantsautonoomiat, mis võimaldab neil ka tõsta parimate õpetajate palku. Lisaks on seaduses selgelt sätestatud iga kutseõppeasutuse juhtimise eest vastutavad kogud ja nende kohustused. See hõlmab näiteks järelevalve- ja pedagoogiliste nõukogude rolli.

Seaduses on sätestatud selgemad suhted sidusrühmade vahel, mis on seotud kutsehariduse pakkumisega riiklikul ja kohalikul tasandil. Selles on sätestatud, et riikliku kutsehariduse ja -õppe poliitika kindlaksmääramise eest vastutab Ukraina parlament, samas kui selle rakendamine on jagatud keskasutuste ja kohalike omavalitsuste vahel. Seadusega luuakse ka piirkondlikud kutseharidusnõukogud kui nõuandvad kogud, kes vastutavad kutsehariduse ja -õppe regionaalse poliitika edendamise ja rakendamise eest, tuues kokku piirkondlike ja kohalike omavalitsuste esindajad, tööandjad ja nende ühendused ning kutseharidus- ja -õppe üksuste esindajad. Seaduses on sätestatud kutseharidus- ja -õppe üksuste õigus rahvusvahelisel tasandil sõlmida kutsehariduse pakkumiseks koostöölepinguid ja luua sidemeid rahvusvaheliste partneritega.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 7.10

Vahe-eesmärgi nimetus: sotsiaalteenuste hankeid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 8. reform. Sotsiaalkindlustuse parandamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 7.10 nõuet järgmiselt:

„*Sotsiaalteenuste ostmist riigieelarve vahendite arvelt käsitleva Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine. Resolutsioon on eelarveneutraalne, ei mõjuta mingil viisil Ukraina võla jätkusuutlikkust ning selles keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele:*

— *üleminek sotsiaalhoolekandeasutuste rahastamiselt sotsiaalteenuste tulemustele suunatud ostumudelile;*

— *sellise registreeritud avalik-õiguslikelt ja eraõiguslikelt sotsiaalteenuste osutajatelt teatavate sotsiaalteenuste ostmise mehhanismi kasutuselevõtmine, mis põhineb kehtestatud sotsiaalteenuste standarditel ja teenuseosutajate kriteeriumidel.*“

Vahe-eesmärk 7.10 on 7. peatüki (inimkapital) 8. reformi elluviimise ainus vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia ministrite kabineti 25. juuni 2025. aasta resolutsioonist nr 764 *puuetega laste igakülgse arendamise ja hooldamise sotsiaalteenuse hanke katseprojekti rakendamise kohta*.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 7.10 olulisi elemente.

7. peatüki (inimkapital) 8. reformi eesmärk on parandada avalike sotsiaalteenuste osutamist, võttes kasutusele mehhanismid teatavate sotsiaalteenuste hankimiseks registreeritud teenuseosutajatelt. Selleks võttis ministrite kabinet 25. juunil 2025 vastu resolutsiooni nr 764, millega reformitakse sotsiaalteenuste hankesüsteemi.

Resolutsioon kujutab endast muutust puuetega lastele mõeldud sotsiaalteenuste rahastamises ja osutamises, mis tähendab üleminekut pakutavatest teenustest sõltumatult asutuste finantseerimiselt tulemustele orienteeritud teenuste ostumudelile. Uue mudeli kohaselt peavad teenuseosutajad saavutama, et teenusesaajate osalemismäär on kolme kuu jooksul vähemalt 85 %, tagades abivajavatele lastele järjepideva ja tõhusa toetuse.

Rakendades süsteemi, mis võimaldab osaleda ainult kvalifitseeritud avaliku ja erasektori teenuseosutajatel, võttes aluseks selged standardid ja kriteeriumid, on mudeli eesmärk tagada kõrged standardid ja vastutus. Selle süsteemi abil parandatakse osutatavate teenuste üldist kvaliteeti ning püütakse täita kontrollitud pädevustaseme kaudu ka kogukonna vajadusi. Üldiselt on mudel eelarveneutraalne ega mõjuta Ukraina võla jätkusuutlikkust.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 8.4

Vahe-eesmärgi nimetus: väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) strateegia ja selle rakendamise tegevuskava vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 3. reform. Juurdepääs rahastamisele ja turgudele

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 8.4 nõuet järgmiselt:

„*VKEde strateegia ja selle rakendamise tegevuskava heakskiitmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele:*

— *turulepääs;*

— *juurdepääs rahastamisele ja muudele ressurssidele;*

— *juurdepääs teadmistele.*“

Vahe-eesmärk 8.4 on 8. peatüki (ettevõtluskeskkond) 3. reformi rakendamise esimene vahe-eesmärk. Reformil nr 3 on ka veel vahe-eesmärk 8.5, mille tähtaeg on 2026. aasta esimene kvartal ja mis seisneb välistele insenerivõrkudele juurdepääsu lihtsustavate õigusaktide jõustumises.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia ministrite kabineti 30. augusti 2024. aasta resolutsioonist nr 821-r *väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate taastumise, kestliku arengu ja digipöörde strateegia heakskiitmise kohta kuni 2027. aastani ning selle rakendamise meetmete tegevuskava heakskiitmise kohta aastateks 2024–2027*;

3) koopia vastu võetud „*väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate taastumise, kestliku arengu ja digipöörde strateegiast aastani 2027*, mis sisaldab *tegevuskava väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate taastumise, kestliku arengu ja digipöörde strateegia rakendamiseks aastatel 2024–2027*“ ning on lisatud 30. augusti 2024. aasta resolutsioonile nr 821-r.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 8.4 olulisi elemente.

3. reformi eesmärk on tugevdada valitsuse poliitikat VKEde arengu ja toetamise valdkonnas. Selleks kiitis ministrite kabinet 30. augustil 2024 valitsuse resolutsiooniga nr 821-r kõnealuse strateegia koos operatiivtegevuskavaga heaks.

Strateegias sõnastatud üldeesmärk on järgmine: taastada ja kasvatada VKEde sektorit sõja ajal ja pärast seda, luues tingimused kestlikuks arenguks, majanduslikuks väärtusloomeks, digiüleminekuks ja lihtsamaks rahastamiseks, et Ukraina ettevõtted saaksid konkureerida nii kodumaal kui ka rahvusvahelistel turgudel.

Nende eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude hindamiseks on dokumendis loetletud mõned eesmärgid, mis tuleb saavutada 2027. aastaks, sealhulgas VKEde osatähtsuse suurendamine kogulisandväärtuses 74 %-ni ja VKEde müügi kasvatamine 10,65 triljoni Ukraina grivnani. Strateegia on selgelt kooskõlas ELiga ühinemise nõuetega ja OECD soovitustega VKEde kohta ning peaks tagama parema juurdepääsu turgudele, rahastamisele ja teadmistele.

Lisatud tegevuskavaga muudetakse strateegia 86 meetmeks, mille peavad 15 ministeeriumi ja 9 spetsialiseeritud asutust 2027. aasta lõpuks ellu viima. Meetmed on jaotatud järgmise nelja samba alla:

i) ettevõtluskeskkond ja rahandus: pikendada soodsate 5–7–9 % laenude kava, laiendada eRobota kava raames toetuste andmist, reguleerida õiguslikult sõjariski kindlustussüsteemi ja käivitada riiklik digitaalne faktooringuplatvorm;

ii) digitaalne ja keskkonnahoidlik innovatsioon: võtta kasutusele e-arved ja välkmaksed, pakkuda e-vautšereid pilve- ja küberturvalisuse vahendite jaoks, võtta kasutusele veebipõhine VKEde CO_2 jalajälje kalkulaator ja sooduskrediidiliinid, mis on kooskõlas ELi rohe-eeskirjadega;

iii) inimkapital ja kaasatus: luua duaalõppeprogrammid, diasporaa ja tagasipöördumise stiimulid ning naistele, noortele, veteranidele, riigisisestele põgenikele, üle 50-aastastele ja puuetega inimestele suunatud kohandatud rahastamine/koolitused;

iv) konkurentsivõime ja eksport: laiendada ekspordikrediidi agentuuri, turustada kaubamärki „Made in Ukraine“ ning integreerida VKEd Euroopa ettevõtlusvõrgustikku ja muudesse ELi platvormidesse.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 9.2

Vahe-eesmärgi nimetus: Ukraina kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi veebisaidil kohalikele omavalitsustele juriidilise isiku staatuse andmiseks vajalikke meetmeid käsitleva uuringu kinnitamine ja avaldamine
Seotud reform/investeering: 1. reform. Detsentraliseerimise edendamine
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 9.2 nõuet järgmiselt: *„Territoriaalsetele kogukondadele juriidilise isiku staatuse andmise võimalust käsitleva uuringu tulemuste avaldamine Ukraina kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi ametlikus veebiportaalis.“* Vahe-eesmärk 9.2 on 9. peatüki (detsentraliseerimine ja regionaalpoliitika) 1. reformi (detsentraliseerimise edendamine) elluviimise teine vahe-eesmärk. Reformil nr 1 on ka vahe-eesmärk 9.3, mille tähtaeg on 2026. aasta esimene kvartal ja mis seisneb Ukraina kohaliku omavalitsuse seaduse muudatuste jõustumises.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud; 2) koopia uuringust (monograafia) „*Community as a Legal Entity of Public Law*: *Ukraine in the Context of European and International Experience*“ („Kogukond kui avalik-õiguslik juriidiline isik: Ukraina Euroopa ja rahvusvahelise kogemuse kontekstis“), mis on avaldatud kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi ametlikul veebisaidil: https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf.
Analüüs Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 9.2 olulisi elemente. 1. reformi eesmärk on luua raamistik kohaliku omavalitsuse muutmiseks prefektuuri tüüpi omavalitsusteks ning tagada volituste parem jaotus kohaliku omavalitsuse ja täitevasutuste vahel. Uuring „*Community as a Legal Entity of Public Law*: *Ukraine in the Context of European and International Experience*“ avaldati 2025. aasta juunis Ukraina kogukondade ja territooriumide arendamise ministeeriumi (ministeerium nimetati ümber septembris 2024) veebisaidil. Uuringus analüüsitakse teiste riikide kogemusi kogukondade juriidilise isiku staatuse kindlaksmääramisel, sealhulgas ELi liikmesriikide, näiteks Saksamaa, Poola ja Prantsusmaa kogemusi. Selles analüüsitakse kogukonna kui avalik-õigusliku juriidilise isiku kontseptsiooni Ukraina õiguse kontekstis ja Euroopa kohaliku omavalitsuse hartas esitatud kohaliku omavalitsuse põhimõtete rakendamise kontekstis. Uuringus leitakse, et kogukondade tunnustamine avalik-õigusliku juriidilise isikuna on Ukraina jaoks otsustava tähtsusega samm detsentraliseerimisreformi lõpuleviimisel. Uuringus antakse juhiseid kogukondadele juriidilise isiku staatuse andmiseks ning analüüsitakse, milliseid muudatusi on selleks vaja teha Ukraina põhiseadusesse ja milliseid olemasolevaid õigusakte on selle saavutamiseks vaja.
Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 10.4

Vahe-eesmärgi nimetus: taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava vastuvõtmine
Seotud reform/investeering: 2. reform. Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 10.4 nõuet järgmiselt: *„Taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava vastuvõtmine, täpsustades vajalikud õigusaktid ja rakendamistingimused.“* Vahe-eesmärk 10.4 on teine vahe-eesmärk 10. peatüki (energiasektor) 2. reformi „Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks“ rakendamisel. 2. reformil on veel kaks vahe-eesmärki. Vahe-eesmärk 10.2 taastuvenergia turupõhise raamistiku kehtestamiseks, mille täitmise tähtaeg oli 2024. aasta neljas kvartal, on täidetud. Vahe-eesmärk 10.3, milleks on taastuvenergiasse tehtavate investeeringute loamenetluste parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine, tuleb täita 2026. aasta kolmandas kvartalis.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud; 2) koopia ministrite kabineti 25. juuni 2025. aasta resolutsioonist nr 612-r, *millega kiidetakse heaks kava taastuvenergia lisatasu eraldamiseks ülekandetasust elektri ülekandeteenuste jaoks ning elektri ülekandeteenuste 2025–2026 kava rakendamise tegevuskava taastuvenergia lisatasu eraldamiseks ülekandetasust*.
Analüüs Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 10.4 olulisi elemente. 2. reformi eesmärk on suurendada taastuvenergia osakaalu Ukraina energiaallikate jaotuses. Selleks kiitis Ukraina ministrite kabinet 25. juunil 2025 resolutsiooniga nr 612-p heaks kava, mis aitab parandada taastuvenergia kasutuselevõtu juhtimist, eraldades taastuvate energiaallikate lisatasu ülekandetariifist. See kava on oluline samm, et luua Ukrainas läbipaistvam ja turupõhisem mudel taastuvenergia rahastamiseks. Varem moodustas taastuvate energiaallikate lisatasu ülekandetariifist suure osa, kusjuures suur osa tariifi tuludest oli ette nähtud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia eest maksmiseks. Kavas kirjeldatakse järkjärgulist üleminekut uuele süsteemile. Kavas nähakse ette järkjärguline eraldamine koos erinevate eeskirjadega olemasolevate ja uute taastuvenergia tootjate jaoks. Olemasolevatele taastuvenergia tootjatele tehtavad maksed kaetakse kuni 1. jaanuarini 2030 ülekandetariifidest. Alates 1. juulist 2026 makstakse uutele taastuvenergia tootjatele, sealhulgas keskkonnasõbralike enampakkumiste võitjatele eraldi lisatasu. See on oluline muudatus, mille eesmärk on tagada uute projektide jaoks läbipaistvam ja sõltumatum rahastamismehhanism.

Kavas on loetletud vajalikud seadusandlikud muudatused. Esiteks tuleb muuta elektrituruseadust, mis on Ukraina kava oluline vahe-eesmärk, et lisatasu täielikult eraldada. Teiseks on riiklik energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriv komisjon (NEURC) volitatud välja töötama vajalikud teisesed õigusaktid, sealhulgas võtma vastu taastuvate energiaallikate lisatasu arvutamise metoodika, ülekandetariifi arvutamise metoodika muudatused, ülekandevõrgu seadustiku ja jaemüügituru eeskirjade muudatused, mis on uute eeskirjade praktiliseks rakendamiseks üliolulised.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 13.3

Vahe-eesmärgi nimetus: kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide registri avaldamine

Seotud reform/investeering: 2. reform. Haldusmenetluste parandamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 13.3 nõuet järgmiselt:

„*Kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide registri avaldamine*."

Vahe-eesmärk 13.3 on üks kahest vahe-eesmärgist 13. peatüki (kriitilise tähtsusega toorainete haldamine) 2. reformi „Haldusmenetluste parandamine" rakendamisel, mille täitmise tähtaeg on 2025. aasta teine kvartal. Teine vahe-eesmärk 13.4 on samuti praeguse osamakse vahe-eesmärk. 2. reformil on veel üks vahe-eesmärk 13.5, mille tähtaeg on 2025. aasta esimene kvartal ja millele on neljanda osamakse raames juba antud positiivne hinnang.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide registrist, mis on avaldatud Ukraina geoloogiakeskuse veebisaidil:

https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 13.3 olulisi elemente.

2. reformi eesmärk on optimeerida korda ja vähendada potentsiaalsete investorite halduskoormust. Peamine eesmärk on suurendada uute investeerimisotsuste läbipaistvust, kiirust ja kulutõhusust.

Kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide register (edaspidi „investeerimisatlas") on avaldatud geoloogiakeskuse ametlikul veebisaidil hüperlingi kaudu: https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials.

Dokumendis tutvustatakse investeerimisvõimalusi, mis on seotud mineraalide kaevandamisega Ukrainas, sealhulgas kriitilise tähtsusega toorainete varud, mida saab litsentsida elektrooniliste enampakkumiste ja PSA hangete kaudu. Dokument sisaldab ülevaadet teadaolevate varude ja erinevate tarneahelate ning kriitilise tähtsusega toorainete strateegiate kohta ELis.

Samuti on selles esitatud Ukraina kriitilise tähtsusega toorainete kaart, mis sisaldab teadaolevate varude lühikirjeldust, QR-koode, mis suunavad üksikasjalikumale teabele, litsentsidele ja võimalike strateegiliste investorite nimekirjale eri liiki kriitilise tähtsusega toorainete investeerimisprojektide jaoks.

Kokkuvõttes rõhutatakse selles dokumendis Ukraina jõupingutusi suurendada riigi atraktiivsust kriitilise tähtsusega toorainete sektorisse investeerimisel.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 13.4

Vahe-eesmärgi nimetus: toodete jagamise lepingu (PSA) raames rahvusvaheliste hangete algatamine, millega tagatakse nende läbipaistvus

Seotud reform/investeering: 2. reform. Haldusmenetluste parandamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 13.4 nõuet järgmiselt:

„*Toodete jagamise lepingu (PSA) rahvusvaheliste hangete algatamine ja avaldamine, milles kasutatakse valitsuse poolt kokku lepitud näidistingimusi. PSA hangete ja lepingute läbipaistvus on tagatud avatud juurdepääsuga nende tingimustele*.“

Vahe-eesmärk 13.4 on üks kahest vahe-eesmärgist 13. peatüki (kriitilise tähtsusega toorainete haldamine) 2. reformi „Haldusmenetluste parandamine“ rakendamisel, mille täitmise tähtaeg on 2025. aasta teine kvartal. Teine vahe-eesmärk 13.3 on samuti praeguse osamakse vahe-eesmärk. 2. reformil on veel üks vahe-eesmärk 13.5, mille tähtaeg on 2025. aasta esimene kvartal ja millele on neljanda osamakse raames juba antud positiivne hinnang.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia toodete jagamise lepingu osakondadevahelise komisjoni 30. juuni 2025. aasta koosoleku protokollist nr 62, milles kiidetakse heaks toodete jagamise näidisleping (PSA);

3) koopia *toodete jagamise näidislepingust (PSA)*, mille toodete jagamise lepingu osakondadevaheline komisjon võttis vastu 30. juunil 2025;

4) koopia Ukraina ministrite kabineti 14. juuli 2025. aasta resolutsioonist nr 845 *strateegilise ja kriitilise tähtsusega mineraalide ja komponentide loetelude ning strateegilise ja/või kriitilise tähtsusega leiukohtade (mineraalid) loetelude heakskiitmise kohta*;

5) koopia Ukraina ministrite kabineti 27. augusti 2025. aasta resolutsioonist nr 1059 *pakkumise korraldamise kohta toodete jagamise lepingu sõlmimiseks, et kaevandada ja rikastada metallmineraale Dobra maardlas*;

6) koopia 12. septembri 2025. aasta ajalehest „Valitsuse kuller“ N 187 (8112), lk 39, pakkumismenetluse kuulutuse avaldamine.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 13.4 olulisi elemente.

2. reformi eesmärk on optimeerida korda ja vähendada potentsiaalsete investorite halduskoormust. Peamine eesmärk on suurendada uute investeerimisotsuste läbipaistvust, kiirust ja kulutõhusust.

Toodete jagamise kokkuleppe valitsustevaheline komisjon (edaspidi „PSA komisjon“) kiitis PSA mudeli heaks 30. juunil 2025. PSA näidis on aluseks Ukraina valitsuse ja investorite vahelistele lepingutele. 14. juulil 2025 võttis ministrite nõukogu vastu resolutsiooni nr 845, mis sisaldab strateegilise ja kriitilise tähtsusega mineraalide loetelusid ning strateegilise ja/või kriitilise tähtsusega maapõue leiukohtade (mineraalimaardlate) loetelu, mis antakse kasutamiseks PSA lepingu sõlmimise pakkumismenetluse kaudu.

PSA komisjon on otsustanud algatada pakkumismenetluse Dobra maardlas kaevandatavate metalliliste mineraalide jagamise lepingu sõlmimiseks. See kinnitati ministrite nõukogu resolutsiooniga nr 1059. Pakkumus avaldati 12. septembril 2025.

kokkuvõttes rõhutatakse PSA mudeli ja resolutsiooni nr 845 vastuvõtmisega Ukraina soovi luua selge õigusraamistik, mille eesmärk on meelitada kriitilise tähtsusega toorainete sektorisse ligi välisinvesteeringuid. Selgitades välja kriitilise tähtsusega mineraalide leiukohad ja korraldades nendega seotud pakkumusi, on Ukraina üleilmsel kriitilise tähtsusega toorainete turul proaktiivne osaleja. Eesmärk on suurendada investorite usaldust, viies riiklikud eesmärgid kooskõlla rahvusvaheliste investeerimisstandarditega.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 15.6

Vahe-eesmärgi nimetus: kohustusliku seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi (MRV) tegevuse jätkamine

Seotud reform/investeering: 3. reform. Süsiniku hinnastamise turumehhanismid

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 15.6 nõuet järgmiselt:

„*Kohustusliku seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi töö jätkumine olemasolevate õigusaktide kohaldamisalasse kuuluvate rajatiste puhul, välja arvatud rajatised, mida ei kontrollita, mis on hävitatud või mis asuvad ajutiselt okupeeritud territooriumil või mis on ametlikult teatanud tootmise peatamisest.*“

Vahe-eesmärk 15.6 on 15. peatüki (rohepööre ja keskkonnakaitse) 3. reformi (CO_2 hinnastamise turumehhanismid) rakendamise teine ja viimane vahe-eesmärk, mille täitmise tähtaeg on 2025. aasta teine kvartal. Riikliku kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi loomise tegevuskava vastuvõtmise esimene vahe-eesmärk 15.5 on juba rahuldavalt täidetud.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) koopia 8. jaanuari 2025. aasta seadusest nr 4187-IX, *mis käsitleb teatavate Ukraina seaduste muutmist seoses kasvuhoonegaaside heitkoguste seire, aruandluse ja kontrollimise jätkamisega.*

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 15.6 olulisi elemente.

3. reformi eesmärk on edendada süsiniku hinnastamise turumehhanismide väljatöötamist ja eelkõige tagada nõuetekohane andmete kogumine heitkogustega kauplemise kasutuselevõtmiseks Ukrainas. 8. jaanuaril 2025 võttis Ukraina parlament vastu seaduse nr 4187-IX, *mis käsitleb teatavate Ukraina seaduste muudatusi seoses kasvuhoonegaaside heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolli taastamisega,* mis jõustus 1. veebruaril 2025.

Seadusega taastatakse kohustuslik kasvuhoonegaaside heite seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteem käitise tasandil, mis hakkas toimima 2021. aastal. Sellised kohustuslikud nõuded peatati sõjaseisukorra kehtestamise tõttu pärast Venemaa täiemahulist sissetungi 2022. aasta veebruaris. See seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteem on heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) rakendamise eeltingimus, millega nõutakse, et selliste käitiste käitajad, mis toodavad või võivad tekitada kasvuhoonegaaside heidet, peavad täitma teatavaid kohustusi.

Süsteem hõlmab praegu HKSi 11 tegevusliiki. Ühtne register on süsteem praegu digitaliseeritava seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi rakendamiseks. Hõlmatud üksused peavad esitama tõendatud aastaaruande kasvuhoonegaaside heite kohta järgneva aasta märtsiks (aruandlus). Kasvuhoonegaaside heite aruannet peab tõendama Ukraina riikliku akrediteerimisasutuse poolt akrediteeritud kolmanda isiku poolt akrediteeritud audiitor (tõendamine). Seaduse kohaselt on ajutiselt okupeeritud alad, kontrollita ja purustatud rajatised kohustustest vabastatud.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud